

## **Proces vzniku typickej zmluvy zo zmluvy atypickej** **The process of creating a typical contract from an atypical contract**

**JUDr. Erika Dubajová Javúreková**  
**Paneurópska vysoká škola, Fakulta práva**  
**Ústav súkromného práva**

### **Anotácia**

Cieľom príspevku je poukázať na proces transformácie atypickej (nepomenovanej) zmluvy na zmluvu typickú (pomenovanú), pri ktorom zákonodarca zaradiť atypickú zmluvu medzi ostatné pomenované kontrakty, v tom ktorom právnom predpise. Aké na to môže mať zákonodarca dôvody? V tejto súvislosti príspevok pojednáva o pojmoch „atypickosť a zaslúženosť“ a stručne sa zaoberá aj zmluvou o starostlivosti o zdravie („Smlouva o péči o zdraví“) ako relatívne novým typickým zmluvným záväzkom, ktorý priniesla do českého Občianskeho zákonníka rekodifikácia súkromného práva.

### **Annotation**

The aim of the paper is to highlight the process of transformation of an atypical (unnamed) contract into a typical (named) contract, in which the legislator incorporates an atypical contract among other named contracts in a given legislation. What reasons could the legislator have for this? In this connection, the paper discusses the terms „atypicality and merit“ and also briefly deals with the health care contract („Health Care Contracts“ orig. „Smlouva o péči o zdraví“) as a relatively new typical contractual obligation brought to the Czech Civil Code by the recodification of private law.

### **Kľúčové slová**

typická zmluva, atypická zmluva, atypickosť a zaslúženosť, teória kombinácie a absorpcie, „Smlouva o péči o zdraví“

### **Keywords**

typical contract, atypical contract, atypicality and merit, theory of combination and absorption, „Health Care Contracts“ orig. „Smlouva o péči o zdraví“

### **Úvod**

Každý nový zmluvný typ prechádza určitým procesom, pri ktorom zákonodarca vyhodnotí potrebu jeho zaradenia do príslušného právneho predpisu. Jedná sa o pomerne zložitý proces a o súbeh a vyhodnocovanie viacerých relevantných faktorov.

### **I. Pojem „atypickosť“ a „zaslúženosť“ pri transformácii nepomenovaných zmlúv**

Typické zmluvy sú také, ktoré sú výslovne upravené určitými právnymi predpismi. Atypické zmluvy sú naopak zmluvy, ktoré nie sú upravené žiadnymi právnymi predpismi a vytvárajú ich zmluvné strany pri realizácii svojej súkromnej autonómie. Právny poriadok im prikladá dôležitosť, pokiaľ sa zameriavajú

na realizáciu záujmov, ktoré sú hodné ochrany a naopak – nepripúšťa ich, ak sú v rozpore so zákonom<sup>[1]</sup>.

Rozdiel medzi *typickými zmluvami* a *atypickými zmluvami* je aj ten, že atypické zmluvy si vytvárajú samotné zmluvné strany *ad hoc*, na základe svojich konkrétnych potrieb. Atypických zmlúv je pomerne veľké množstvo (neplatí *numerus clausus*) a nie je jednoduché klasifikovať ich, keďže sú výsledkom širokej súkromnej autonómie, a teda nemožno ich bez ďalšieho automaticky vtesnať do už zavedených právnych rámcov. V rámci atypických zmlúv vystupujú do popredia tie z nich, pri ktorých sa akcentuje ich **spoločenská typickosť**, čo znamená, že samotná zmluva síce nie je právne upravená (ostáva atypická), no napriek tomu sa v praxi ujala, t. j. prax ju často využíva (príkladom takejto zmluvy môže byť napr. lízingová zmluva).

Zásada dispozičnej autonómie zaručuje subjektom súkromného práva zmluvnú slobodu a zároveň prispieva k tvorbe zmluvného záväzkového práva. Taliansky právnik Giovanni Bausilio k tomu uvádza:

„Koncept **súkromnej autonómie**<sup>[2]</sup> nie je jednoduché zadefinovať, a preto nie je v právnom poriadku priamo vymedzený. Súkromná autonómia sa používa ako synonymum „slobody uzavrieť zmluvu“, alebo dobrovoľného a slobodného správania, ktoré je „**účelové**“, čiže zamerané na realizáciu záujmov subjektu“. <sup>[3]</sup> V slovenskej odbornej spisbe sa k tomu dočítame napr. : „Realizácia zásady zmluvnej autonómie v súkromnom práve znamená, že subjekt občianskeho práva sa môže samostatne rozhodnúť, či urobí alebo neurobí právny úkon (napr. či uzavrie alebo neuzavrie zmluvu, zriadi alebo nezriadi závet, nadobudne zmluvou vlastníctvo k určitej veci alebo nie), slobodne vyberá adresáta právneho úkonu (možnosť slobodnej voľby druhej zmluvnej strany), sám môže zvoliť formu (možnosť výberu **zmluvného typu** alebo uzavretie **nepomenovanej** zmluvy podľa § 51 OZ) a obsah právneho úkonu (okrem povinných náležitostí zmluvy môže zahrnúť do obsahu zmluvy aj fakultatívne, resp. náhodné náležitosti).“<sup>[4]</sup>

K samotným zmluvám (typickým i atypickým) Bausilio uvádza: „Zmluvné typy, ktoré sú v občianskom zákonníku uvedené, sú v podstate typické zmluvné typy a za typické ich označil samotný zákonodarca. Z uvedeného vyplýva, že atypickosť je opačný fenomén a naznačuje odlišnosť vzhľadom na typy, ktoré do uvedenej kategórie patria.“<sup>[5]</sup> Citovaný autor síce vychádza predovšetkým z talianskeho *Codice civile*<sup>[6]</sup>, avšak uvedené tvrdenie je aplikovateľné v zásade pre každý civilný kódex. Vo vzťahu k nepomenovaným zmluvám vyzdvihuje do popredia pojmy „**atypickosť** a **zaslúženosť**“: „V práve sa pod pojmom **atypickosť** myslí okolnosť, ktorá sa neriadi schémami požadovanými podľa zákona, napriek tomu je však z právneho hľadiska platná. Treba podotknúť, že atypickosť nie je žiadna abnormalita.“<sup>[7]</sup>

Druhým kritériom pri posudzovaní nepomenovaných zmlúv a pri ich transformácii je požiadavka „**zaslúženosti**“<sup>[8]</sup>. Bausilio zastáva názor, že medzi **atypickosťou** a **zaslúženosťou** existuje vzťah v tom zmysle, že prvý výraz je podmienený tým druhým. Zatiaľ čo atypickosť je prvok nerozlučne spojený s typom, o ktorý v danom prípade ide, zaslúženosť predstavuje uznanie zo strany zákonodarcu, že zmluva je vhodná na „**realizáciu záujmov, ktoré sú hodné ochrany**“. Z uvedeného teda vyplýva, že zmluva sa dostane do právneho poriadku až po tom, ako sa prijme názor, že dosiahla potrebnú mieru spoločenskej zaslúženosti. Domnievame sa, že zaslúženosť musí byť výsledkom pôsobenia viacerých zložiek, ktoré musia byť v zmluve zároveň prítomné. Vo všeobecnosti platí, že dojednávane zmluvy (a

právne úkony vôbec) nesmú byť v rozpore so záväznými pravidlami a s dobrými mravmi, pod hrozbou ich neplatnosti<sup>[9]</sup>. „Tieto náležitosti sú základnými náležitosťami, medzi ktoré patrí forma, príčina, predmet a subjekt. Vzhľadom na uvedené sa musíme zamyslieť, či v prípade, ak sa hovorí o právnom úkone, tak zvyčajne a ihneď myslíme na zmluvu, ktorá je jeho najčastejším prejavom.“<sup>[10]</sup>

## II. Teória kombinácie a teória absorpcie pri úprave atypických zmlúv

Existujú dve rozličné teórie ohľadom stanovenia konkrétnej úpravy atypických zmlúv: **teória kombinácie** a **teória absorpcie**. Podľa **teórie kombinácie** každú jednotlivú atypickú zmluvu by mali upravovať predpisy, ktoré platia pre zodpovedajúcu typickú zmluvu. Podľa **teórie absorpcie** by sa celá atypická zmluva mala naopak upravovať na základe typickej zmluvy, ktorá by v danom prípade prevládala. „Atypické zmluvy, kedysi považované za výnimku, sú v súčasnosti čoraz rozšírenejšie aj vďaka judikatúre a majú tendenciu stotožňovať hodnotu ochrany so zákonnosťou.“<sup>[11]</sup>

Vzhľadom na širokú škálu typických zmlúv, upravených rôznymi právnymi predpismi, atypické zmluvy vyplývajúce z praxe sa často uzatvárajú ako zmiešané zmluvy alebo komplexné zmluvy, ktoré sú výsledkom prepojenia dvoch alebo viacerých schém typických zmlúv.<sup>[12]</sup> Bausilio konštatuje, že niektoré atypické zmluvy majú vo svojom základe prvky typických zmlúv. Táto skutočnosť sa preukázala vtedy, keď sa pri atypických druhoch viacerí odborníci snažili nájsť podobu medzi atypickými zmluvami a tradičnými zmluvami. Jednou z takýchto konkrétnych kategórií atypických zmlúv sú podľa docenta Bausilia **zmiešané zmluvy**, pri ktorých dôvod uzavretia zmluvy predstavuje zmes dôvodov pre uzavretie dvoch alebo viacerých typických zmlúv.<sup>[13]</sup>

Atypické zmluvy môžu byť aj úplne nezávislé od iných, už existujúcich zmluvných modelov.<sup>[14]</sup> Musia však spĺňať všeobecné náležitosti, predpísané aj pre typické zmluvy, inak hrozí, že budú neplatné. Treba prihliadať na skutočnosť, že typické zmluvy patria do oblasti, ktorá sa môže od krajiny ku krajine líšiť. Najčastejšie využívané atypické zmluvy majú výhodu v tom, že podliehajú odlišnej praxi, a preto sú z hľadiska medzinárodného trhu výhodnejšie.<sup>[15]</sup>

## III. „Smlouva o péči o zdraví“

Ako príklad transformácie atypickej zmluvy na zmluvu typickú, pri ktorom sa posudzovali požiadavky atypickosti a zaslúženosti, použijeme „Smlouvu o péči o zdraví“ (§§ 2636 – 2651 českého Občianskeho zákonníka).<sup>[16]</sup> Tento nový typ zmluvy upravuje právny režim poskytovania starostlivosti o zdravie (vrátane postavenia poskytovateľa zdravotných služieb a pacienta).<sup>[17]</sup> K jeho zákonnej úprave došlo podľa dôvodovej správy<sup>[18]</sup> z viacerých dôvodov, z ktorých hlavný sa opieral o tvrdenie, že platné právo nereflektovalo dostatočne vzájomné práva a povinnosti osoby, ktorá sa zaväzuje niekoho liečiť, voči druhej strane. Zdravotná starostlivosť je často chápaná paternalisticky ako vzťah *nadriadeného (lekár) a podriadeného (pacient)*, čo ale nie je pravda, vzhľadom na súkromnoprávnu úpravu tohto vzťahu.

Pôvodná právna úprava vychádzala z koncepcie socialistického zák. č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu. Zo zákonnej koncepcie mal človek verejnoprávny nárok na liečenie voči štátu. V dôsledku toho bola právna úprava zúžená na oblasť zdravotnej starostlivosti poskytovanej prevádzkovateľmi

zdravotníckych zariadení.<sup>[19]</sup> Teologickým výkladom možno skutočne dospieť k poznaniu, že hnacím motorom inkorporácie tejto zmluvy do nového českého Občianskeho zákonníka bola snaha o prekonanie stereotypov minulosti v ponímaní zdravotnej starostlivosti, kde bol pacient vnímaný ako podriadený objekt zdravotnej starostlivosti, ktorému je táto poskytovaná na mocenskom princípe.

**Predmetom** tejto zmluvy je vždy **služba**,<sup>[20]</sup> ktorá sa bezprostredne dotýka ošetrovaného v oblasti jeho zdravia. V § 2637 sa uvádza: „*Péče o zdraví zahrnuje úkon, prohlídku nebo radu a všechny další služby, které se týkají bezprostředně ošetřovaného a které jsou vedeny snahou zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav. Péče o zdraví však není činnost spočívající jen v prodeji nebo jiném převodu léků*“.

Tento typ zmluvy je zároveň zmluvným vzťahom so slabšou stranou, nakoľko mu dominuje výrazná **informačná asymetria**. Zmluvnými stranami sú poskytovateľ starostlivosti a príkazca<sup>[21]</sup>, z čoho možno vyvodiť, že táto zmluva predstavuje určitú modifikáciu príkaznej zmluvy V § 2636 ods. 1 O. z. sa uvádza: „*Smlouvou o péči o zdraví se poskytovatel vůči příkazci zavazuje pečovat v rámci svého povolání nebo předmětu činnosti o zdraví ošetřovaného, ať již je jím příkazce nebo třetí osoba*“.

Lekár, ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, je osobou, ktorá disponuje vysokoškolským medicínskym vzdelaním a naproti nemu stojí pacient, ktorý spravidla týmto vzdelaním nedisponuje, a má aj výrazne menej informácií ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti. Z tohto dôvodu je nutné riešiť aj problematiku ochrany slabšej strany súkromnoprávneho vzťahu. Je logicky vyvoditeľné, že vzťah poskytovateľ zdravotnej starostlivosti vs. pacient je vzťahom spotrebiteľským, pričom zmluvu uzatvára dodávateľ zdravotnej služby a spotrebiteľom je pacient. Z tohto (spotrebiteľského) vzťahu platí jedna výnimka a to, že o spotrebiteľský vzťah nepôjde pri poskytovaní tzv. neodkladnej zdravotnej starostlivosti pri život zachraňujúcich úkonoch. Navyše, keďže sa jedná o súkromnoprávny vzťah, tak mu dominuje aj zásada „*pacta sunt servanda*“, kedy „*podľa všeobecných zásad občianskeho práva je totiž každá zmluvná strana povinná dodržať zmluvu a poskytnúť ňou stanovené plnenie. Povinnosť dodržania zmluvy teda nevyplýva z uzavretia inej dohody osobitne na tento účel. Povinnosť skutočného vykonania tejto zmluvy tiež nezávisí ani od prípadného odškodnenia alebo sankcie za omeškanie, od poskytnutia zálohu alebo zaplatenia zálohy, ale vyplýva zo zmluvy samotnej*“.<sup>[22]</sup>

## Záver

„**Atypickosť**“ pri zmluvách predstavuje vlastnosť, kedy zákonodarca neuznal vhodnosť zmluvy na jej typizovanie. Ak zákonodarca dospeje k názoru, že atypická zmluva si zaslúži osobitnú právnu úpravu, pretože pri realizácii záujmov subjektov dosahuje úroveň, hodnú osobitnej ochrany, atypickú zmluvu typizuje, t. j. stane sa z nej zmluva typická. Snahou zákonodarcu predovšetkým je, aby boli strany pri novej typickej zmluve viazané normami objektívneho práva a nie len pravidlami spoločenskej zdvorilosti alebo morálky. Zmluva sa tak dostáva do právneho poriadku aj preto, že dosiahla potrebnú „**spoločenskú zásluhu**“. Príkladmo uvedená „*Smlouva o péči o zdraví*“ akcentuje **súkromnoprávnú povahu** vzťahu medzi lekárom a pacientom. Tento vzťah bol vždy súkromnoprávnym, vďaka verejnoprávnym predpisom, ktoré ho regulovali, však často vzbudzoval dojem, že sa jedná o vzťah verejnoprávny. Právnu úpravu „*Smlouvy o péči o zdraví*“ môžeme označiť za prínosnú, pretože poskytla „**neistému**“ zmluvnému vzťahu poskytovania zdravotných služieb konkrétnejší právny obsah. Na druhej strane však nemožno opomenúť skutočnosť, že poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je

zodpovedný za riadne poskytnutie služby (za odbornosť výkonu v súlade s poznatkami EBM – Evidence Based Medicine, t. j. medicíny založenej na dôkazoch), a nie za výsledok poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

### **Použité informačné zdroje**

BAUSILIO Giovanni, Contratti atipici, CEDAM : Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2014, 657 s. ISBN: 978-88-13-34128-2

FEKETE, I.: Občiansky zákonník 1. zväzok (Všeobecná časť). Veľký komentár, 3. aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex 2017. 1085 s. ISBN 978-80-8155-073-7

ŠUSTEK, Petr, HOLČAPEK, Tomáš a kol. Zdravotnícké právo. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. 852 s. ISBN 978-80-7552-321-1

Důvodová zpráva (Dz) k zákonu č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)

Občanský zákoník (zák. č. 40/1964 Zb.), v znení účinnom do 31.12.2013

Občanský zákoník (zák. č. 89/2012 Sb.), v aktuálnom znení od 01.01.2014

Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu

Důvodová správa k českému Občanskému zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.), str. 19

Důvodová správa k českému Občanskému zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.), str. 526

Rozhodnutie SD EÚ z 18.7.2007 Soci te thermale d  Eugénie-les-Bains vo veci C-277/05, Zb. s. I-6415, bod 24 dostupn  online:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:62017CC0295&from=EN>

Codice civile dostupn  online: [https://it.wikipedia.org/wiki/Codice\\_civile\\_\(Italia\)](https://it.wikipedia.org/wiki/Codice_civile_(Italia))

TOVANI, Flavio, Teoria e storia del diritto privato dostupn  online:

[http://www.teoriaestoriadeldirittoprivato.com/media/rivista/2017/contributi/2017\\_Contributi\\_Tovani.pdf](http://www.teoriaestoriadeldirittoprivato.com/media/rivista/2017/contributi/2017_Contributi_Tovani.pdf)

Rozsudok Corte Suprema di Cassazione Cass. n. 552 zo d a 06.03.1951

Dostupn  online: <https://www.jstor.org/stable/23142257>

## Poznámky pod čiarou

[1] Pozri napr. § 51 Občianskeho zákonníka („§ 51: Účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.“)

[2] „Skutočnosť, že sa tu vyskytuje prídavné meno „**súkromný**“, môže v prvom okamihu viesť k úvahe, že uvedenú právomoc samostatného spravovania má výlučne súkromník, čiže jednotlivec a nie aj verejný subjekt. V skutočnosti táto právomoc prináleží tak jednotlivcom, ako aj verejným subjektom, čiže podľa niektorých autorov by bolo lepšie v prípade všetkých subjektov, ktoré konajú v rámci obchodnej transakcie (**iure privatorum**) hovoriť o autonómii uzatvárať obchodné vzťahy. Inými slovami, autonómia uzatvárať obchodné vzťahy je neutrálna schéma, v rámci ktorej je možné realizovať, či už súkromné alebo verejné záujmy.“ IN: Bausilio G., Contratti atipici, CEDAM : Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2014, ISBN: 978-88-13-34128-2, str. 2

[3] Tamtiež, str. 2

[4] Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. zväzok (Všeobecná časť). Veľký komentár, 3. aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex 2017. ISBN 978-80-8155-073-7, str. 22

[5] Bausilio G., Contratti atipici, CEDAM : Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2014, ISBN: 978-88-13-34128-2, str.1

[6] „Il codice attualmente in vigore è stato emanato con il Regio decreto 16 marzo 1942 n.262, in materia di „Approvazione del testo del Codice civile“, e simbolicamente entrato in vigore il 21 aprile dello stesso anno (in riferimento dalla data convenzionale della fondazione dell'antica Roma) costituisce, insieme alle leggi speciali, una delle fonti del diritto civile italiano in quanto ancora vigente nell'attuale Repubblica Italiana.“

[https://it.wikipedia.org/wiki/Codice\\_civile\\_\(Italia\)](https://it.wikipedia.org/wiki/Codice_civile_(Italia))

[7] Bausilio G., Contratti atipici, CEDAM : Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2014, ISBN: 978-88-13-34128-2, str. 3

[8] Podľa Bausilia ide o nevhodný výraz z jazykového hľadiska, ktorý sa však predsa len používa na skonkretizovanie stavu „zaslúženia si“. (pozn. autor)

[9] K tomu pozri napr. § 39 Občianskeho zákonníka

[10] Bausilio G., Contratti atipici, CEDAM : Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2014, ISBN: 978-88-13-34128-2, str. 3

[11] „I contratti atipici, un tempo considerati un'eccezione, sono ormai sempre più diffusi, anche grazie ad una giurisprudenza tendente ad identificare la meritevolezza di tutela con la liceità.“  
[http://www.teoriaestoriadeldirittoprivato.com/media/rivista/2017/contributi/2017\\_Contributi\\_Tovani.pdf](http://www.teoriaestoriadeldirittoprivato.com/media/rivista/2017/contributi/2017_Contributi_Tovani.pdf)

[12] Prenájom parkovacieho miesta, distribúcia paliva, *factoring* sú príkladom podobného miešania. Príkladom čistej atypickej zmluvy, ktorá nie je kombináciou viacerých typických obchodných schém, je starodávna **zmluva o dojčení**, na základe ktorej žena za povinnosť dojčiť dieťa iných dostávala

primeranú finančnú odmenu. V každom prípade správny výklad akejkoľvek atypickej zmluvy sa odvíja od prípadu k prípadu na základe kritérií ustanovených v článkoch 1362-1371 Codice civile, ktoré sa vo svojej podstate snažia podporiť praktický zámer, ktorý zmluvné strany sledujú, s tým, že treba dodržiavať všeobecnú zásadu konania v dobrej viere. IN: Bausilio G., Contratti atipici, CEDAM : Wolters Kluwer Italia S.r.l., 2014, ISBN: 978-88-13-34128-2, str. 5-6

[13] Rozsudok Corte Suprema di Cassazione Cass. n. 552 zo dňa 06.03.1951

<https://www.jstor.org/stable/23142257>

[14] Z týchto je dôležité spomenúť také, ktoré súvisia so súčasným hospodárskym rozvojom, napríklad *leasing, factorinig, franchising, handling* ako aj tie, ktoré sa týkajú *predaja a spätného prenájmu*. pozn. autor

[15] Vzhľadom na uvedené sa jednotliví zákonodarcovia rôznych štátov vyhýbajú typizácii takýchto zmlúv. To nás privádza k ďalšej úvahe. Zákonodarcovia usúdili, že takéto zmluvy sú súčasťou širšieho rámca, ktorý presahuje hranice vnútroštátneho právneho styku, a preto sa za právny poriadok nepovažuje len vnútroštátny právny poriadok. Medzi záujmy hodné ochrany, o ktorých sme sa už vyššie v texte zmienili, môže patriť aj taký, ktorý cieli na medzinárodné právne poriadky. Prínosom tohto pokroku v oblasti zákonodarstva je to, že sa vyhneme vylúčeniu národných hospodárskych subjektov z prípadných zmluvných vzťahov so svojimi náprotivkami v iných štátoch. pozn. autor

[16] Pre dôkladné pochopenie zmluvy je však potrebné venovať pozornosť aj §§ 1721 – 2054 českého OZ (všeobecné ustanovenia o záväzkoch), ako aj §§ 91-103 (právo na duševnú a telesnú integritu). pozn. autor

[17] Samotné ponímanie vzťahu poskytovateľ zdravotných služieb – pacient ako zmluvný vzťah však nie je úplné nóvum, pretože takto na vzťah medzi lekárom a pacientom nazeral aj tzv. stredný Občiansky zákonník, zák. č. 40/1964 Sb. s účinnosťou do 31.12.2014. pozn. autor

[18] Dôvodová správa k českému Občianskému zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.), str. 526

[19] Právna úprava sa nevzťahovala napr. na činnosť masérov, chiropraktikov atď.

[20] Do definície nespádajú napr. (zdravotné služby typu interrupcie z iných ako zdravotných dôvodov, sterilizácia z iných ako zdravotných dôvodov či kozmetické operácie z iných ako zdravotných dôvodov). Poskytovanie vymenovaných druhov zdravotnej starostlivosti má zmluvnú povahu. Na tieto osobitné služby zdravotnej starostlivosti sa analogicky použijú ustanovenia zmluvy. pozn. autor

[21] Z hľadiska kategorizácie zmlúv pôjde o zmluvy, ktorých predmetom je činnosť alebo výsledok činnosti. pozn. autor

[22] Rozhodnutie SD EÚ z 18.7.2007 Société thermale d'Eugénie-les-Bains vo veci C-277/05, Zb. s. I-6415, bod 24 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:62017CC0295&from=EN>